

VLARIO

OVERLEGPLATFORM

De besteding van de gemeentelijke saneringsbijdrage

Lode Vereeck
Universiteit Hasselt

- Onderzoeksvraag: saneringsbijdrage
- Rioleringssector en waterfactuur
- Gemeentelijke saneringsbijdrage
- Rapportage van financiële gegevens
- Analyse van financiële gegevens:
sector, gemeenten, intercommunales
- Beleidsconclusies

- Rapportage van opbrengsten en uitgaven in rioleringsector
 - Publiek beschikbare cijfers: VMM en BBC
 - 4 jaar: periode 2012-2015: evolutie
 - Extrapolatie voor 2015 (VMM)
 - Sector, gemeenten en intercommunales
- Besteding van gemeentelijke saneringsbijdrage?
 - Kostendeckingsgraad
 - Besteding van surplus (bijpassing van deficit)

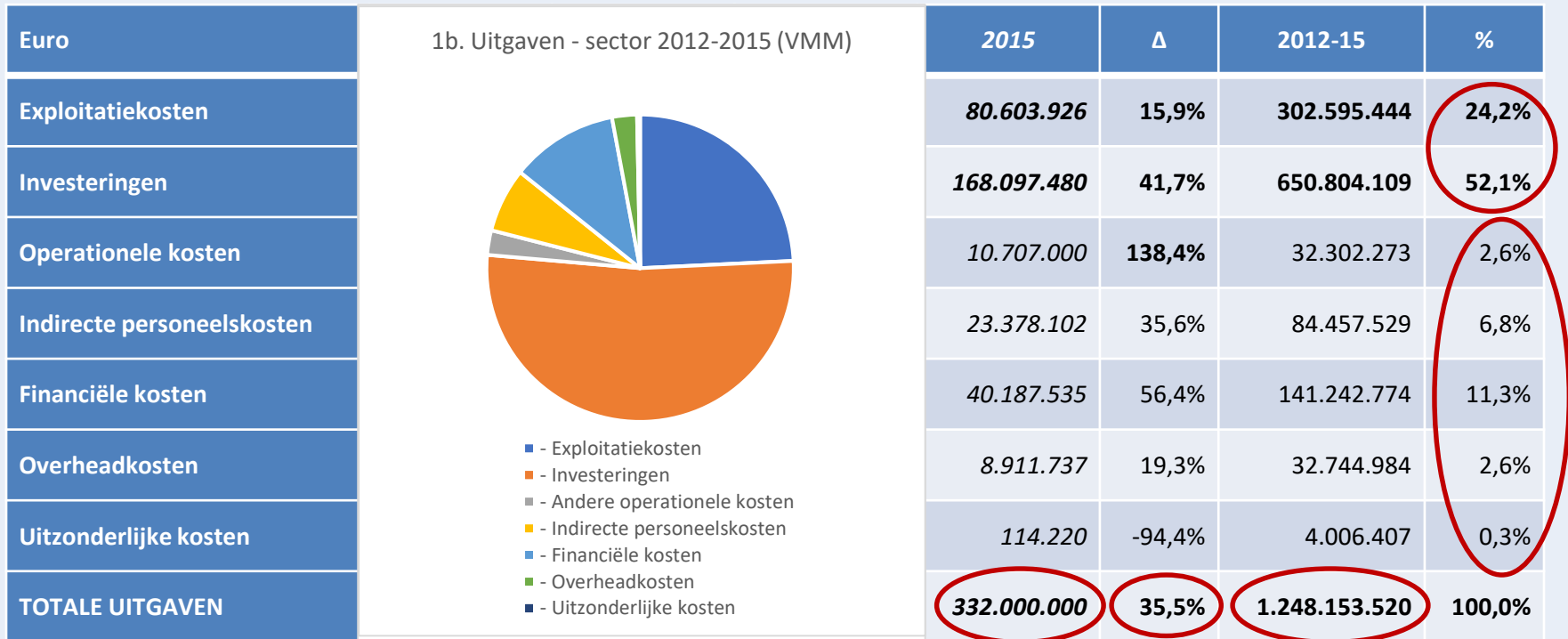
- Europese Waterrichtlijn en Vlaamse invulling
- Sector van rioolbeheerders: diverse spelers
 - Gemeenten
 - Intercommunales en drinkwatermaatschappijen
 - Aquafin
- Waterfactuur (2005-2015):
 - Drinkwater: drinkwaterprijs (39%): +12%
 - Afvoer: **gemeent. saneringsbijdrage** (34%): +789%
 - Zuivering: bovengem. saneringsbijdrage (27%): +39%

- Gemeentelijke saneringsbijdrage:
 - Drinkwaterdecreet
 - Max. 1,4 keer bovengem. saneringsbijdrage
 - 1,3033 euro/m³
- Besteding van saneringsbijdrage: omzendbrief
 - *“Art. 16bis, §3: De bijdrage voor de sanering op gemeentelijk vlak is bestemd voor de financiering van de gemeentelijke saneringsverplichting.”*
 - *“Dit betekent dat de gemeentelijke sanerings-bijdrage respectievelijk -vergoeding enkel kan worden aangewend voor investerings- of onderhoudsuitgaven.”*

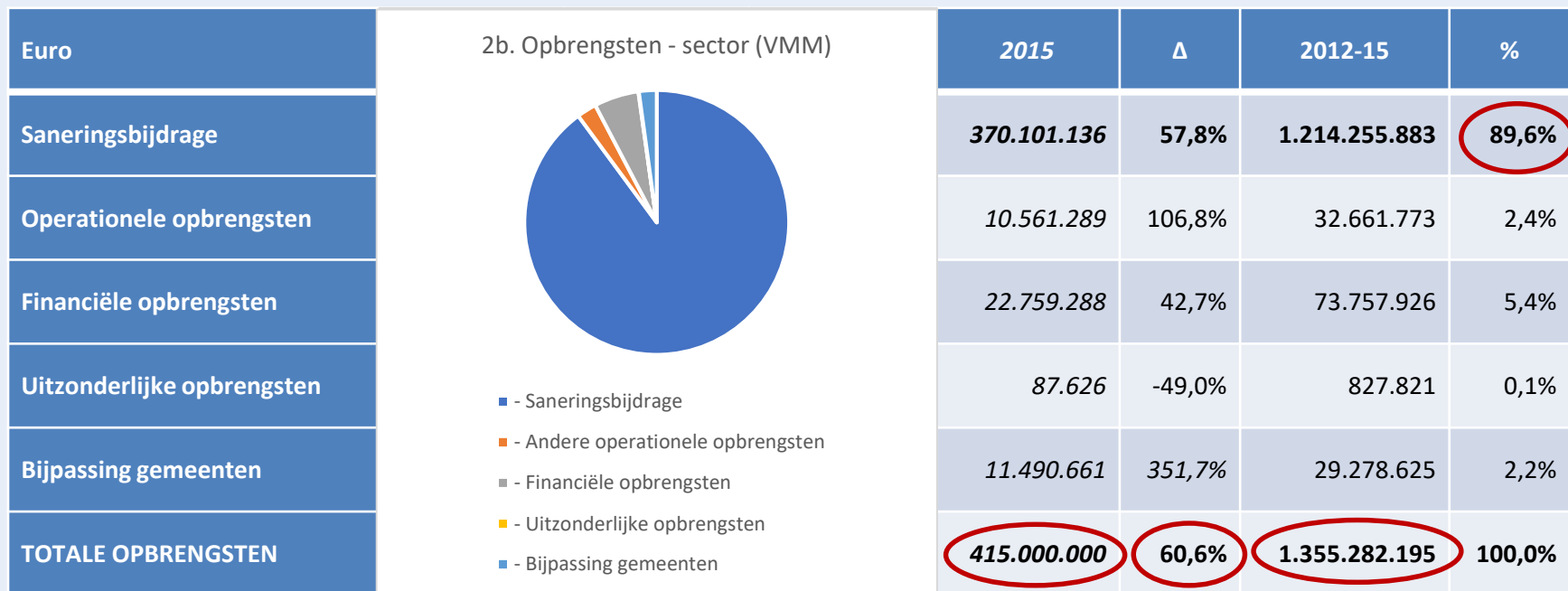
- VMM- en BBC-rapportage: macro-niveau
- Rioleringsuitgaven
 - Exploitatiekosten: onderhoud
 - Investeringskosten: riolering en werken openbaar domein
 - Operationele kosten
 - Indirecte personeelskosten
 - Financiële kosten
 - Overheadkosten
 - Uitzonderlijke kosten

- Rioleringsopbrengsten
 - *Netto*-saneringsbijdragen (-vergoedingen, subsidies)
 - Operationele opbrengsten (4 subposten)
 - Financiële opbrengsten: kapitaalsubsidies
 - Uitzonderlijke opbrengsten
 - **Bijpassing door gemeenten**
- Presentatie: belangrijkste cijfers
 - Meer details: rapport
 - Samenvatting van trends

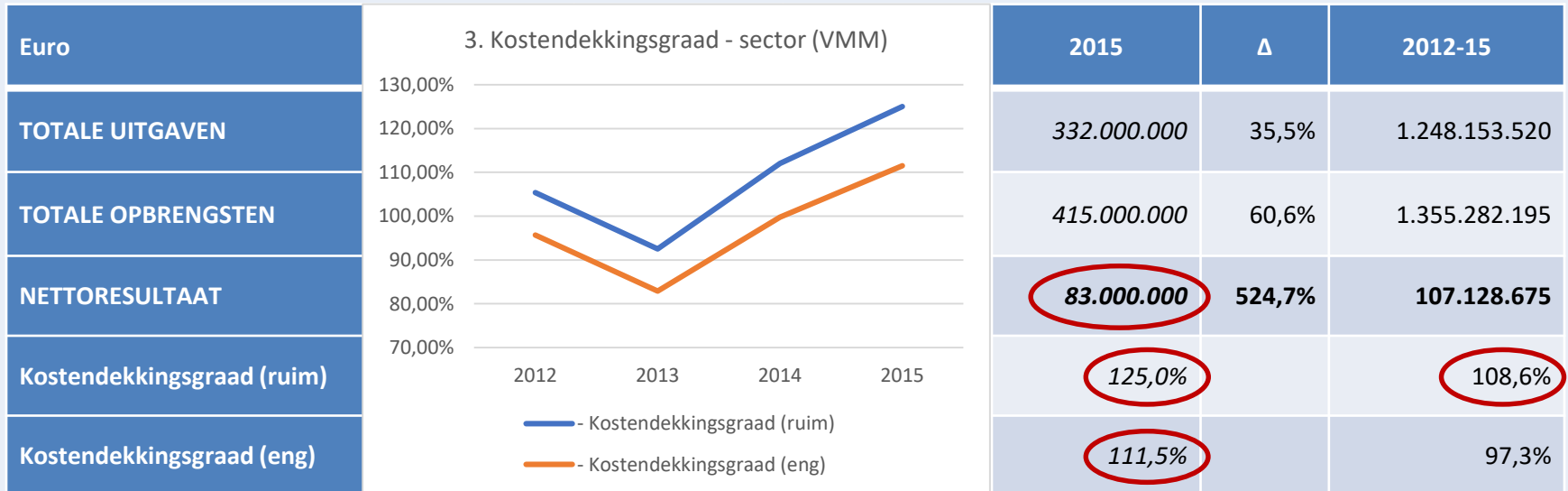
• Sector: uitgaven

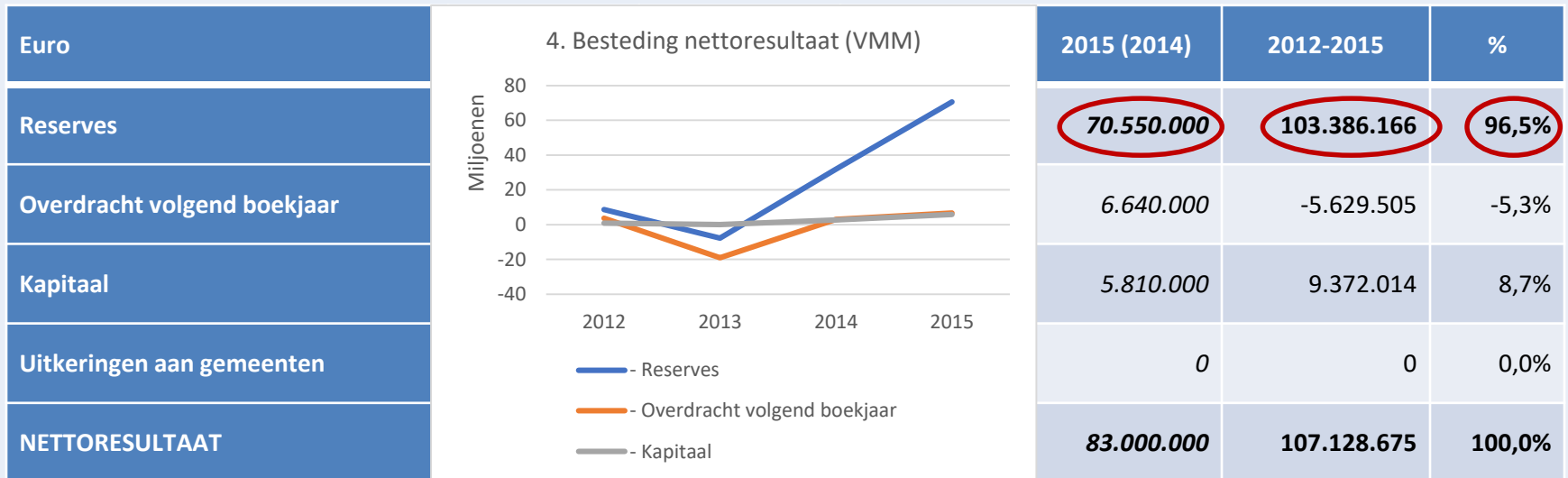
• Sector: opbrengsten

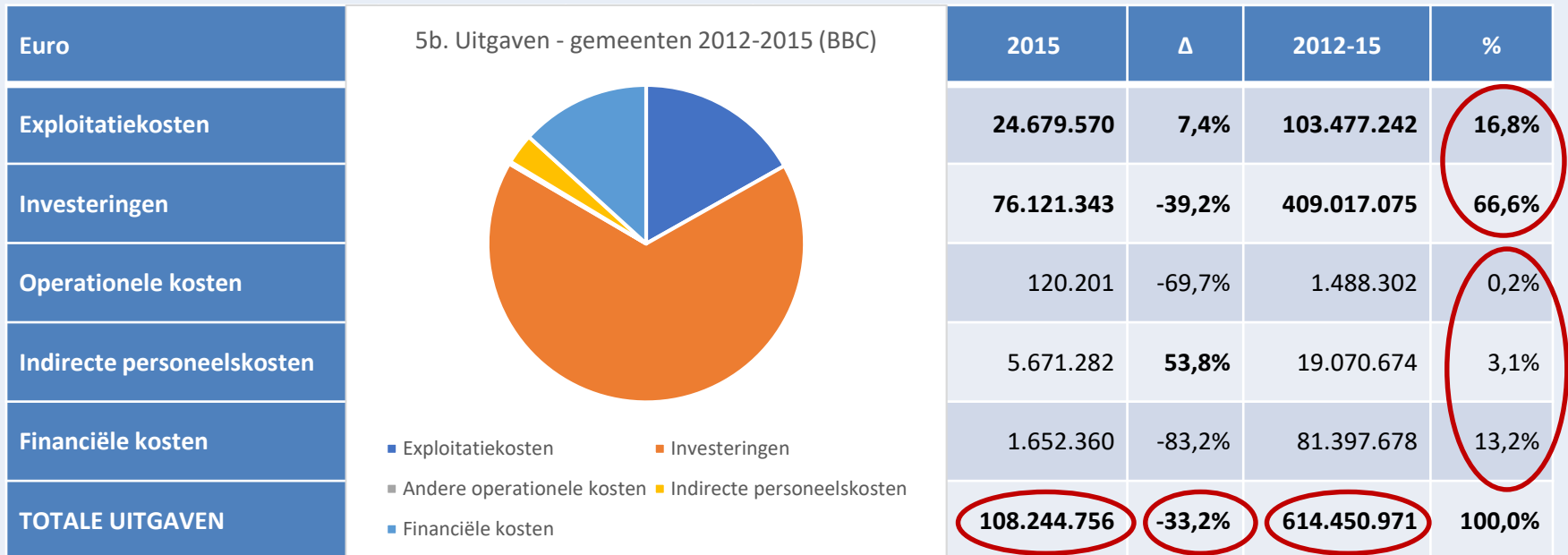
- Sector: kostendekking

- Sector: besteding van nettoresultaat

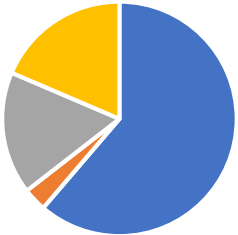
• Gemeenten (BBC): uitgaven

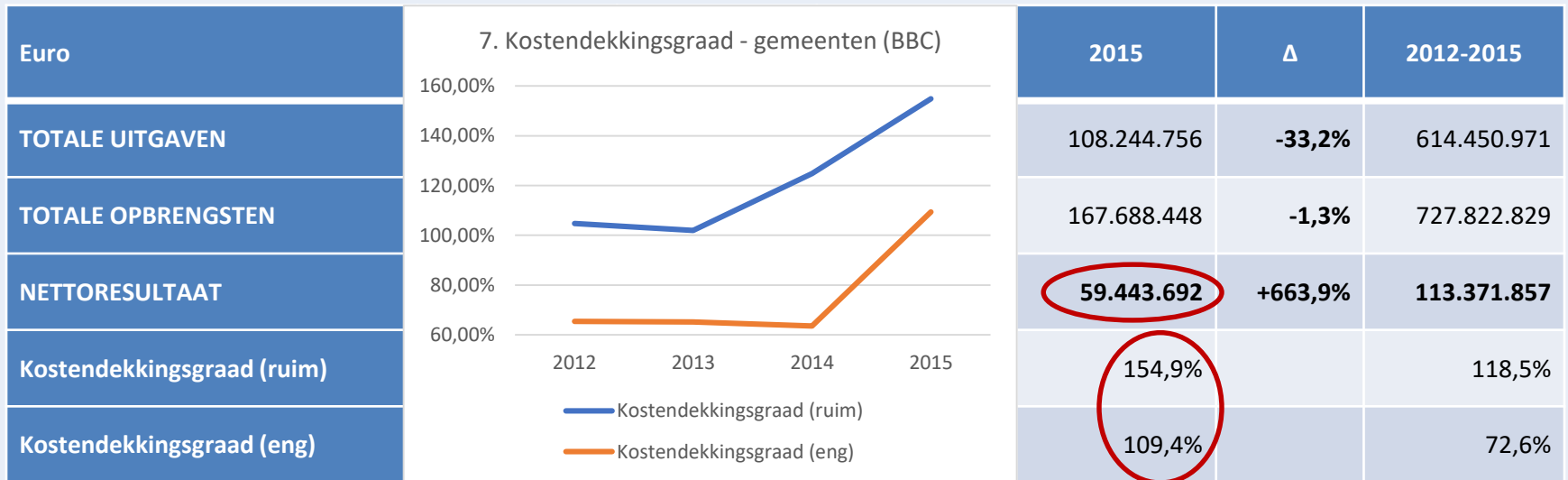
- Gemeenten (BBC): **investeringsuitgaven**

Euro	2012	2013	2014	2015	Δ	2012-15	%
Rioleringen	83.304.266	65.466.885	53.396.097	48.951.074	-41,2%	251.118.322	61,4%
Wegen	26.793.425	33.934.325	24.571.874	18.873.839	-29,6%	104.173.463	25,5%
Studies	3.687.856	3.860.201	1.456.650	1.571.508	-55,0%	10.377.156	2,5%
Materiële activa	11.596.604	17.282.952	7.743.656	6.724.921	-42,0%	43.348.134	10,6%
TOTALE INVESTERINGEN	125.183.092	120.544.363	87.168.277	76.121.343	-39,2%	409.017.075	100,0%

• Gemeenten (BBC): opbrengsten

Euro	6b. Opbrengsten - gemeenten 2012-2015 (BBC)		2015	Δ	2012-15	%
Saneringsbijdrage	 ■ Gemeentelijke saneringsbijdrage ■ Gemeentelijke operationele opbrengsten ■ Financiële opbrengsten ■ Uitzonderlijke opbrengsten		118.449.407	11,8%	445.934.513	61,3%
Operationele opbrengsten			10.112.301	746,1%	23.520.064	3,2%
Financiële opbrengsten			38.892.775	25,1%	123.241.081	16,9%
Uitzonderlijke opbrengsten			233.964	-99,3%	135.127.171	18,6%
TOTALE OPBRENGSTEN			167.688.448	-1,3%	727.822.829	100,0%

- Gemeenten (BBC): kostendekking

- Gemeenten (BBC): besteding van nettoresultaat

Euro	2012	2013	2014	2015	2012-2015	%
a. NETTORESULTAAT	7.781.487	3.356.398	42.790.281	59.443.692	113.371.857	
b. TOEGEWEZEN MIDDELEN	18.069.805	13.667.238	19.726.862	5.836.923	57.300.828	100,0%
Kapitaal	18.069.805	13.667.238	14.384.581	3.149.781	49.271.405	86,0%
Bestemde gelden	0	0	5.342.281	2.687.142	8.029.423	14,0%
c. SALDO (a – b)	-10.288.318	-10.310.841	23.063.419	53.606.769	56.071.029	
Exploitatiesaldo	86.068.348	89.616.868	91.376.316	105.392.706	372.454.237	
Investeringsaldo	-90.142.071	-88.169.082	-16.426.074	-58.094.100	-252.831.326	
Saldo andere verrichtingen	-6.214.595	-11.758.627	-46.544.542	8.995.304	-55.522.459	
Bestemde gelden (uitgave)	0	0	-5.342.281	-2.687.142	-8.029.423	

- Gemeenten: uitgaven

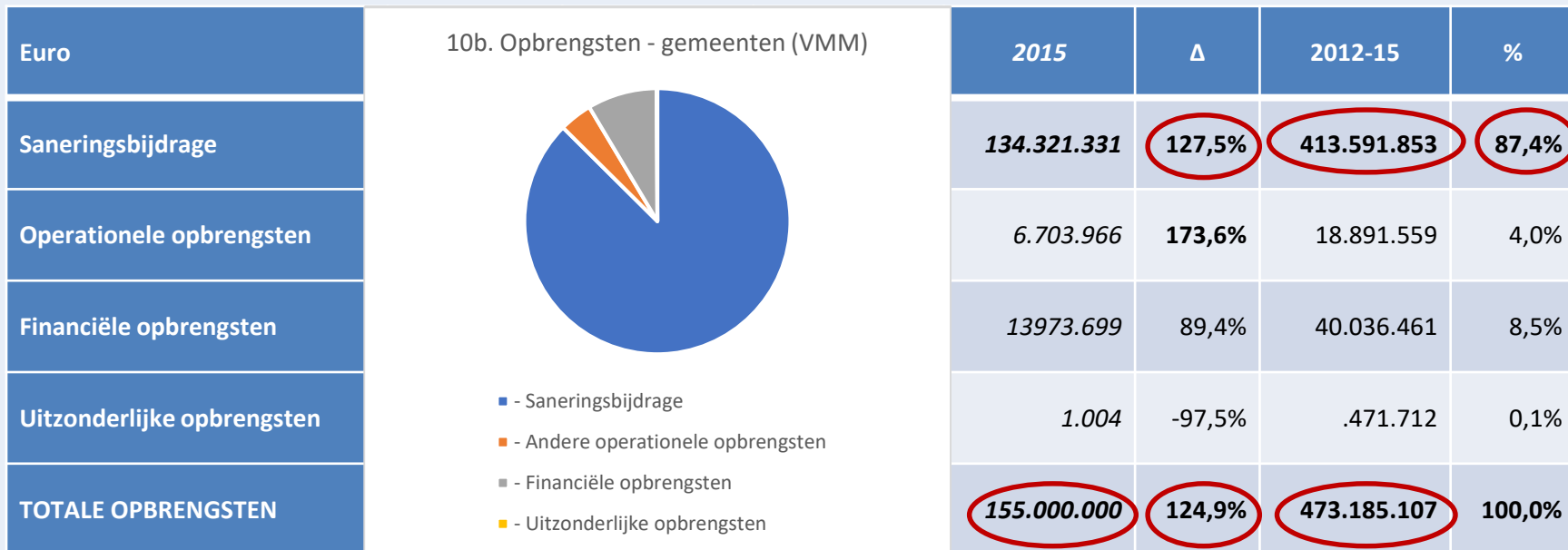
Euro
Exploitatiekosten
Investeringskosten
Operationele kosten
Indirecte personeelskosten
Financiële kosten
Overheadkosten
Uitzonderlijke kosten
TOTALE UITGAVEN

9b. Uitgaven - gemeenten 2012-2015 (VMM)

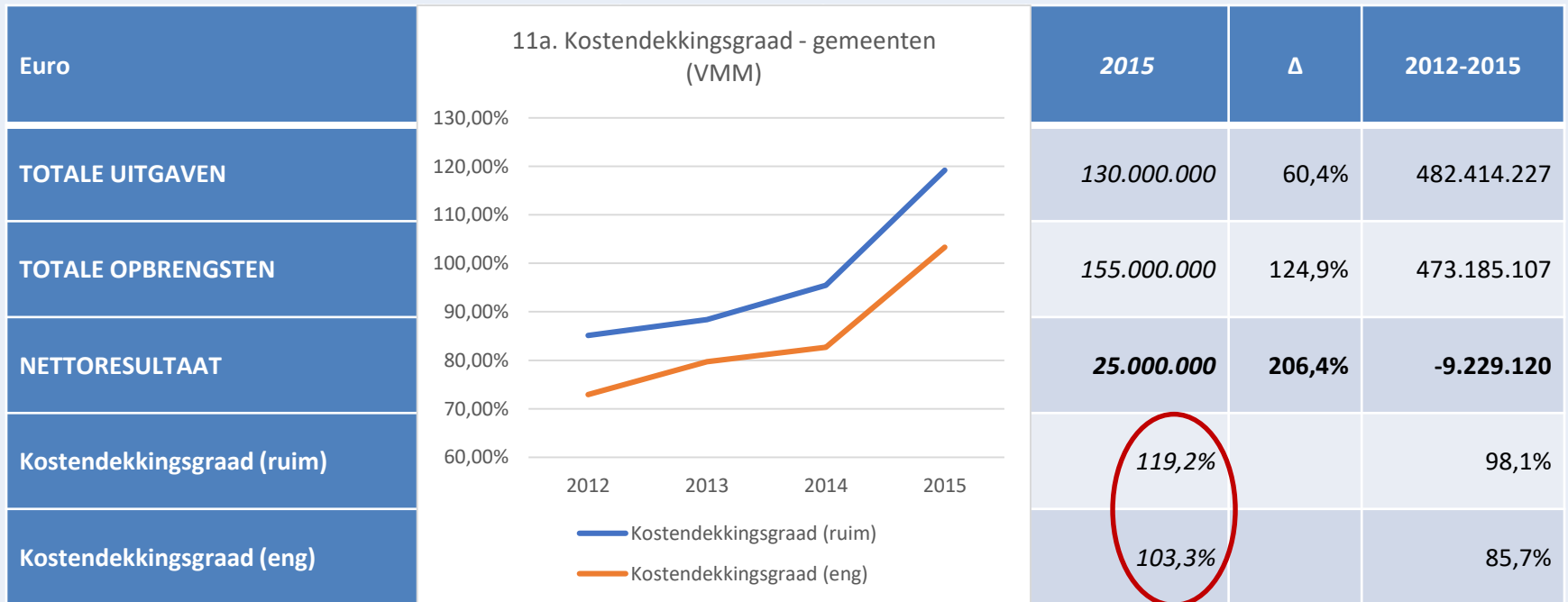
- - Exploitatiekosten
- - Investeringskosten
- - Andere operationele kosten
- - Indirecte personeelskosten
- - Financiële kosten
- - Overheadkosten
- - Uitzonderlijke kosten

2015	Δ	2012-15	%
25.158.339	49,4%	91.527.220	19,0%
73.671.163	70,0%	271.076.690	56,2%
2.549.732	303,3%	7.443.655	1,5%
12.414.292	38,0%	46.220.727	9,6%
13.541.164	40,3%	55.256.918	11,5%
2.641.760	74,6%	9.027.879	1,9%
23.550	-64,2%	1.861.138	0,4%
130.000.000	60,4%	482.414.227	100,0%

• Gemeenten: opbrengsten

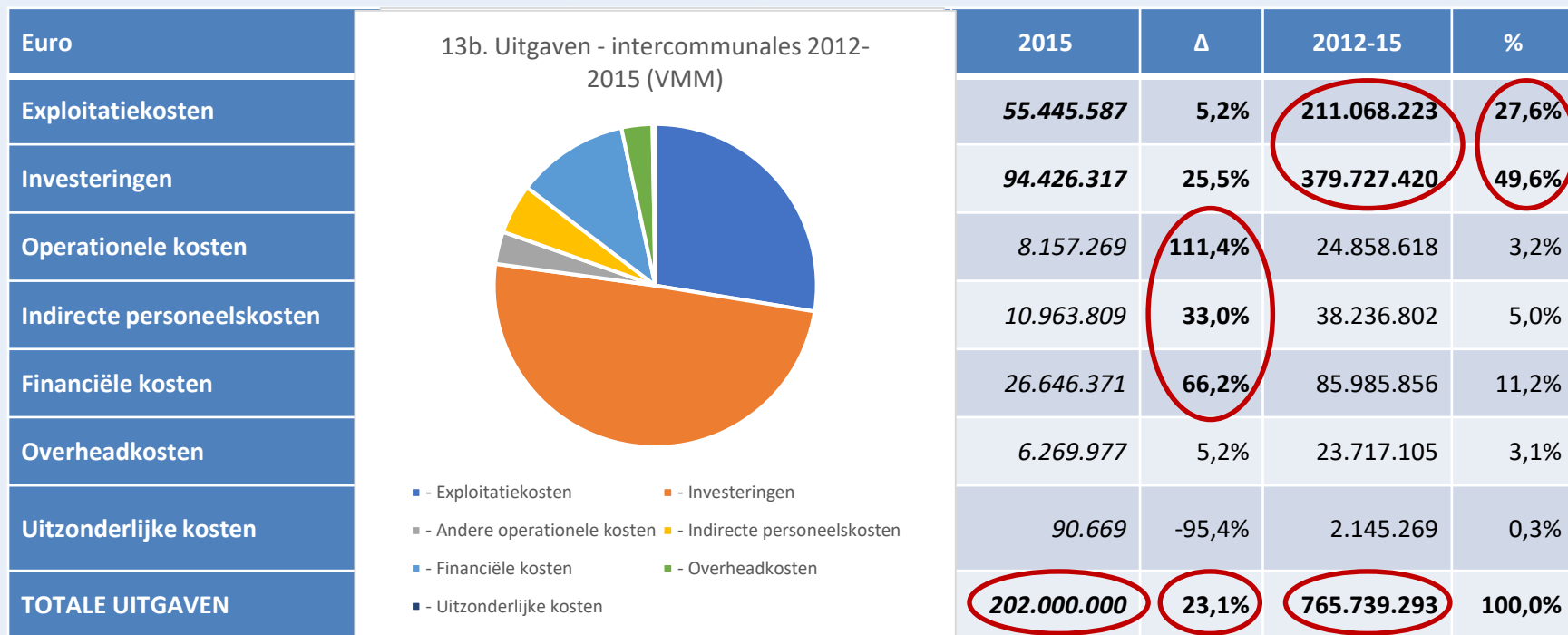

- Gemeenten: kostendekking

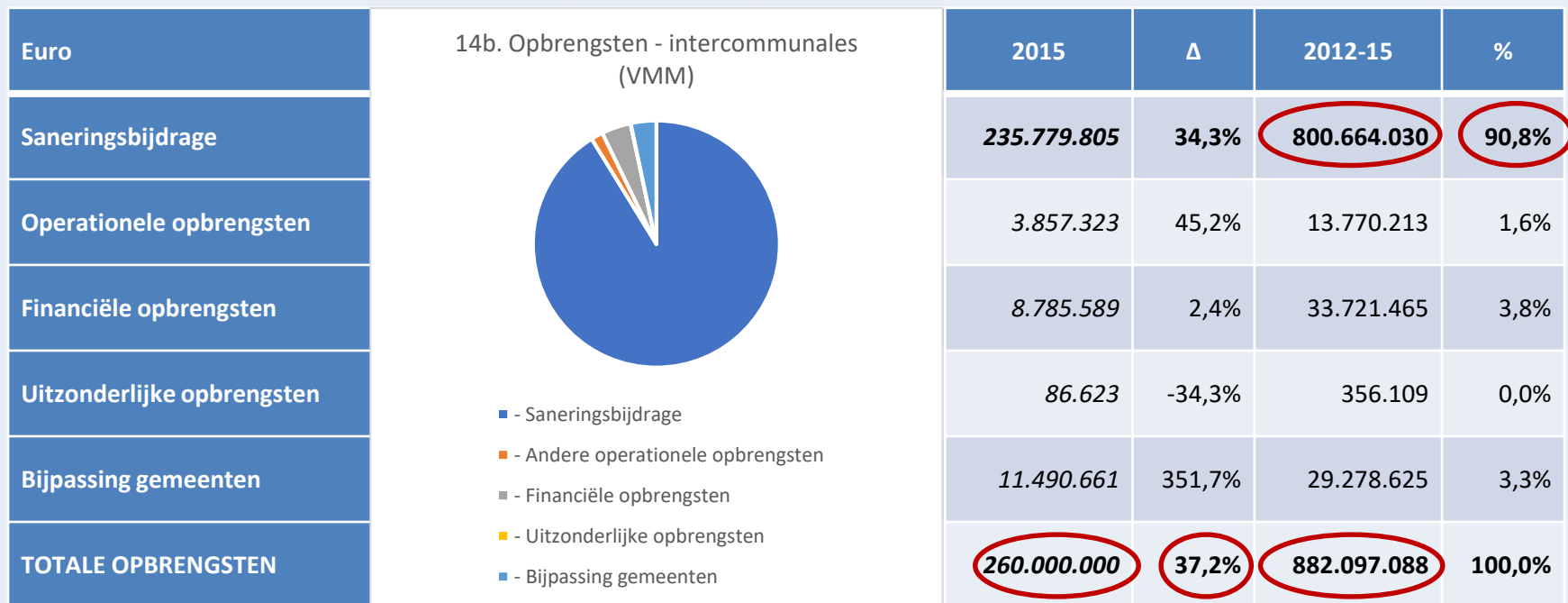

- Gemeenten: BBC versus VMM
 - Basisjaar 2012: start van BBC en VMM-rapportage
 - Gelijke grootteorde en trend
 - Geen aparte posten: specifieke overheadkosten en uitzonderlijke kosten
 - Wel aparte posten: wegenwerken en werken aan openbaar domein, en studies

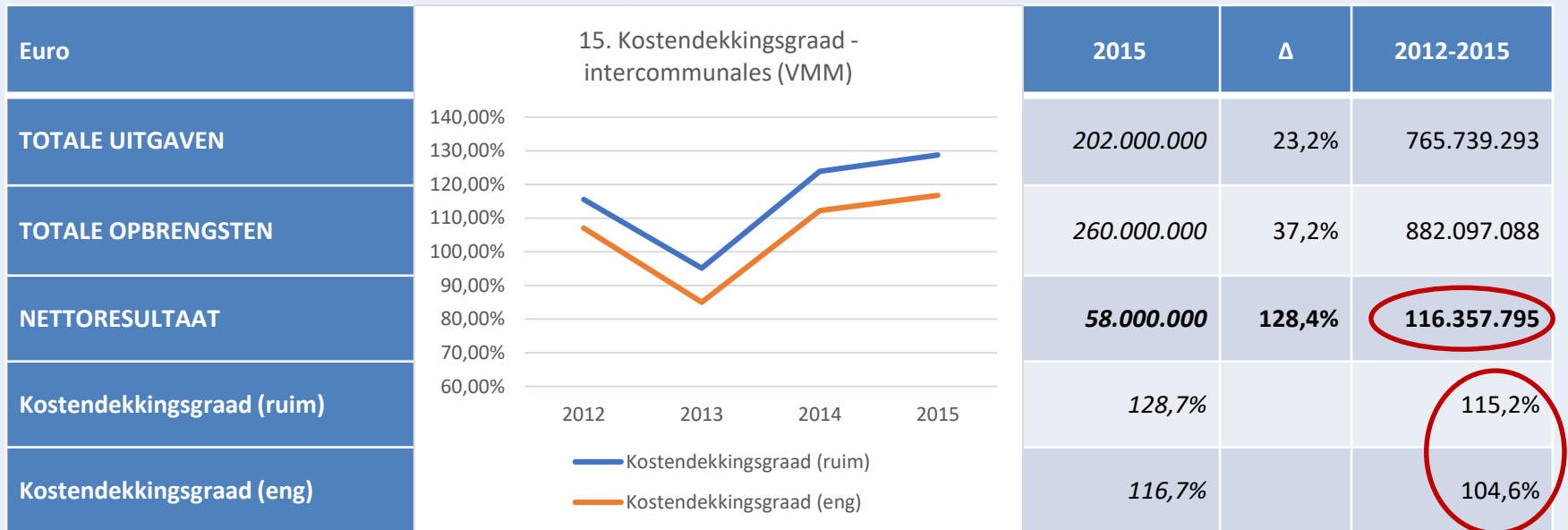
• Intercommunales: uitgaven

• Intercommunales: opbrengsten

- Intercommunales: kostendekking

- Trends: opbrengsten

Euro	Sector		Intercommunales		Gemeenten		Gemeenten (BBC)	
Saneringsbijdrage	1.214.255.883	89,6%	800.664.030	90,8%	413.591.853	87,4%	445.934.513	61,3%
Rest	136.526.145	10,1%	77.126.412	8,7%	59.399.732	12,6%	281.888.316	38,7%
- Operationele opbrengsten	3.2661.773	2,4%	13.770.213	1,6%	18.891.559	4,0%	23.520.064	3,2%
- Financiële opbrengsten	7375726	5,4%	33.721.465	3,8%	40.036.461	8,5%	123.241.081	16,9%
- Uitzonderlijke opbrengsten	82.721	0,1%	356.109	0,0%	471.712	0,1%	135.127.171	18,6%
- Bijpassing gemeenten	29.278.625	2,2%	29.278.625	3,3%				
TOTALE OPBRENGSTEN	1.355.282.195	100,0%	882.097.088	100,0%	473.185.107	100,0%	727.822.829	100,0%

- Trends: uitgaven

Euro	Sector		Intercommunales		Gemeenten		Gemeenten	
Exploitatiekosten	302.595.444	24,2%	211.068.223	27,6%	91.527.220	19,0%	103.477.242	16,8%
Investeringsen	650.804.109	52,1%	379.727.420	49,6%	271.076.690	56,2%	409.017.075	66,6%
Rest	294.753.967	23,6%	174.943.650	22,8%	119.810.317	24,9%	101.956.654	16,5%
- Andere operationele kosten	32.302.273	2,6%	24.858.618	3,2%	744.3655	1,5%	1.488.302	0,2%
- Indirecte personeelskosten	84.457.529	6,8%	38.236.802	5,0%	4622.0727	9,6%	19.070.674	3,1%
- Financiële kosten	141.242.774	11,3%	85.985.856	11,2%	5525.6918	11,5%	81.397.678	13,2%
- Overheadkosten	32.744.984	2,6%	23.717.105	3,1%	902.7879	1,9%		
- Uitzonderlijke kosten	4.006.407	0,3%	2.145.269	0,3%	186.1138	0,4%		
TOTALE UITGAVEN	1.248.153.520	100,0%	765.739.293	100,0%	482.414.227	100,0%	614.450.971	100,0%

- Trends: algemene overhead en kostendekking

Aandeel (2014)	Exploitatie en investeringen	Algemene overhead
- Gemeenten	76,0%	24,0%
- Aquario	69,1%	30,9%
- Rio-Link	74,1%	25,9%
- HidroGem	99,1%	0,9%
- HidroRio	78,4%	21,6%
- HidroSan	98,9%	1,1%
- Infrac W	76,9%	23,1%
- Inter-aqua	74,1%	25,9%
- IVEG	92,4%	7,6%
- Riobra	81,3%	18,7%
- IWVA	57,7%	42,3%
- RioP	73,1%	26,9%
- VIVAQUA	71,3%	28,7%
Sector	74,9%	25,1%

Kostendekking 2012-2015	Sector	Intercom-munales	Gemeenten (VMM)	Gemeenten (BBC)
- ruime zin	108,6%	115,2%	98,1%	118,5%
- enge zin	97,3%	104,6%	85,7%	72,6%
2015				
- ruime zin	125,0%	128,7%	119,2%	154,9%
- enge zin	111,5%	116,7%	103,3%	109,4%

- Beleidsaanbevelingen ← onderzoeksvraag
 1. Meer transparantie over en aparte rapportage van niet-rioleringsuitgaven:
 1. Kosten van wegenwerken en werken aan openbaar domein, conform met BBC
 2. Imputatie-methode van de indirecte personeelskosten
 3. Financiële kosten
 4. Imputatie-methode van de specifieke overheadkosten
 5. Gebruiksrechten
 6. Inningskosten: 4,25%, in 2017: 3%, in Wallonië: 1%
 7. Studie- en consultancykosten, conform met BBC
 8. Vergoedingen van directiecomité en bestuursleden
 9. Public relations activiteiten

- Beleidsaanbevelingen
 - 2. Benchmark-studie van algemene overheadkosten
 - 1. 25,1% (2014)
 - 2. Impact van schaalgrootte
 - 3. Openbaar domein
 - 3. Vergelijkbare rapportage door VMM en ABB (BBC)
 - 4. Meer transparantie over nettoresultaat
 - 1. Reservering van overschotten
 - 2. Apart voor gemeenten en intercommunales
 - 3. Geaggregeerde reserves

- **Beleidsaanbevelingen**

- 5. Koppeling van financiële rapportage aan:

- 1. Gebiedsdekkend uitvoeringsplan (GUP)

- 2. Of: staat van rioleringsnetwerk (VMM-Ecologisch Toezicht)

- 6. Vernieuwd investeringsplan 2018-2027

- 7. Bij aanhoudende overschotten:

- alternatieve aanwending voor sanering afvalwater

De besteding van de gemeentelijke saneringsbijdrage

Vragen?

VLARIO

OVERLEGPLATFORM